

Tabulka přípravy učební jednotky (lekce)

Název učební jednotky (téma)	Ochrana lidských práv a role OSN
Stručná anotace učební jednotky	V průběhu lekce se studenti formou skupinové práce seznamují s tím, jak vypadá reálné vyjednávání na půdě Organizace spojených národů, proč se v řadě případů tak těžko dospěje ke všem zainteresovanými státy akceptovatelnému výsledku jednání a jak konkrétně mohou mezinárodní organizace zlepšit život obyčejných lidí po celém světě. Lekce je rozdělena do dvou částí. V první části studenti simulují jednání Valného shromáždění OSN. 3 - 4členné skupiny studentů vždy reprezentují jeden (vylosovaný) stát. Před samotným jednáním si nastudují jeho charakteristiky a jeho pozici k projednávané „kontroverzní“ otázce“- celosvětový zákaz dětských svateb. Výsledkem by měla být dohoda na společném znění rezoluce. V druhé části lekce studenti zjišťují, jaké konkrétní nástroje pomoci instituce, organizace OSN používají v aktuálně krizových regionech světa (Blízký a střední Východ, Latinská Amerika). Použité strategie studenti vyhodnocují z hlediska jejich efektivity a případných negativních dopadů.
Časový rozsah učební jednotky	(pokud lze rozdělit lekci do 45 minutových celků, uvedeme poznámku např. „lekci lze rozdělit na 2x45 minut“): Lekce je plánována na přibližně 90 minut, odzkoušena byla v dvouhodinovém bloku- semináři společenských věd. Můžeme se věnovat jen jedné, nebo oběma aktivitám.
Nutné předpoklady	Aktivity jsou vhodné pro studenty, kteří již mají základní povědomí o fungování mezinárodních organizací a struktuře (rozhodovacím mechanismu) OSN. Měli by být obeznámeni s relevantními pojmy vztahujícími se k mezinárodnímu právu.
Věk žáků (ročník)	3. ročník, septima gymnázia (vhodné pro 1. - 4. ročník střední školy)
Zařazená průřezová témata	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova

Vyučovací obor (y)

Základy společenských věd, Společenskovědní seminář

Cíle jednotlivých průřezových témat (DOV) a vyučovacích oborů (OVO), které chci v dané učební jednotce naplnit

- Žák rozpozná nerovné podmínky a nerovné rozdělení (zdrojů, bohatství, lidí) ve světě a odvodí dopady nerovnosti na život jednotlivců i společnosti.
- Žák posoudí, jak k úspěšnému řešení globálních problémů přispívají národní i světové instituce a organizace, mezinárodní dohody, rozhodnutí a dokumenty.
- Žák dokumentuje na vybraných příkladech problémy s porušováním lidských práv; k porušování lidských práv zaujímá odmítavý postoj a prosazuje rovné příležitosti pro všechny.
- Žák ilustruje průběh humanitární intervence na příkladu vybrané humanitární krize (přírodní katastrofy, válečného konfliktu).

Cíle učební jednotky

1. Žák reflektuje rozdílné zájmy a zkušenosti lidí z odlišných regionů světa.
2. Žák si uvědomí si obtížnosti dosahování kompromisu na mezinárodní úrovni.
3. Žák pochopí širší dopady konfliktů na obyvatelstvo dotčených zemí.
4. Žák zhodnotí a porovná programy, jimiž se mezinárodní společenství snaží pomáhat lidem z krizových oblastí.

Hodnocení

K dosažení cílů je nutné, aby se studenti aktivně zapojili, dokázali se vžít do své role (představitel konkrétního státu, zaměstnanec UNICEF) a v tomto duchu navrhovali řešení problémů. Už v průběhu aktivit tak můžeme hodnotit míru zapojení a motivovanosti studentů.

Každá z aktivit je pak zakončena reflexí a společnou diskusí nad tím, jak se nám podařilo splnit úkol a proč případně bylo složité dobrat se k výsledku, který by vyhovoval všem.

Společně v případě simulovaného jednání Valného shromáždění komentujeme, proč se nám (ne) podařilo schválit rezoluci upravující legálnost dětských sňatků, jaké kompromisy musely být uzavřeny a co je v reálných mezinárodních jednáních nejdůležitější. Schopnost zformulovat takovéto závěry je ukazatelem toho, nakolik se podařilo naplnit cíle aktivity. Za aktivitu a zapojení můžeme dát studentům známku (jedničku).

V případě analýzy „případových studií“ (kroky realizované ze

strany UNICEF v krizových oblastech) zhodnotíme, nakolik byly dané programy efektivní a co by se mohlo udělat jinak. Úspěšnost aktivity posuzujeme podle toho, jestli jsou studenti schopni pojmenovat pozitiva a negativa jednotlivých programů pro rizikové oblasti, případně argumentovat, proč je často velmi těžké efektivně cílit aktivity mezinárodního společenství.

Popis učební jednotky, obsahující použité metody a reflexi směřující ke všem zformulovaným cílům

(Podle popisu by si měl být člověk, který hodinu neviděl, schopen představit, jak učební jednotka proběhla)

- Předpoklady: seznámení se se strukturou a fungováním OSN, případně zopakování základních pojmů z této oblasti.
- Plán hodiny: 1. Žákům učitel rozdá krátký příběh 10- leté Nujood Ali, která byla v rodném Jemenu provdána za o 30 let staršího muže- tyrana. Nakonec se jí podařilo dosáhnout rozvodu, což byl ovšem na jemenské poměry výjimečný úspěch. Příběh je stažen a přeložen ze stránek:

<http://education-resources.wikispaces.com/Quick+%26+Easy+Model+UN+Simulation>

- 2. Po přečtení příběhu žáci odpovědí na otázky, které si připraví učitel, např.: Proč jsou v některých regionech světa desetileté i mladší dívky nuceny uzavírat manželství se staršími muži? Jaké negativní důsledky (alespoň 4) může taková praxe mít? Můžeme se pobavit i o rozšířenosti dětských sňatků, o situaci konkrétních zemí typu Jemenu.
- 3. Učitel rozdělí žáky do 3-4členných skupin a nechá je si vylosovat jejich zemi. Každá skupina dostane svou identitu a seznámí s pozicí své země ve vztahu k problematice sňatků nezletilých. Vycházíme z reálných názorů členů světového společenství tak, jak byly prezentovány na půdě OSN. Informace si můžeme stáhnout a přeložit ze stránek: <http://modelunsummer.wikispaces.com/file/view/Child+Marriage+Mini+Sim+nation>.

Počet vybraných zemí přizpůsobíme počtu žáků a snažíme se vybrat státy s opačnými stanovisky. Těmito státy mohou být například: Bangladéš (pro zákaz dětských sňatků za předpokladu získání finanční pomoci, v současnosti jsou dětské sňatky běžné), Bulharsko (spíše proti zakazu sňatků nezletilých, povolování takovýchto svateb u romské komunity), Čad (proti regulaci v této otázce), Saudská Arábie (proti regulaci), USA a

Slovensko (obě země prosazují celosvětový zákaz dětských sňatků).

4. Představitelé jednotlivých států jsou instruováni, že se právě účastní zasedání Valného shromáždění OSN a jejich cílem je přijmout společnou rezoluci vyjadřující se k problematice dětských sňatků. Každému státu je poté uděleno slovo a postupně seznámí ostatní se svou pozicí. S těmito informacemi od ostatních účastníků pak každý stát připraví svůj návrh textu rezoluce tak, aby byla šance na jeho přijetí a aby byly uspokojeny zájmy většiny účastníků zasedání. Následně jsou texty přečteny, komentovány a nakonec se o nich hlasuje. Může projít i několik rezolucí zároveň, ale spíše se stává, že jednání zkrachují.

Aktivita je zakončena reflexí.

5. V druhé části hodiny učitel přejde k hodnocení činnosti tzv. organizací systému OSN (předpokladem je základní znalost těchto organizací a jejich významu ve struktuře OSN). Téma učitel zahájí zmínkou o tom, že diplomatická jednání bohužel vždy neskončí dobře a konfliktní situace uvnitř států nebo mezi státy může eskalovat do podoby občanské války či konfliktu. Někdy jsou společenské problémy dále zkomplikovány i nepříznivými přírodními podmínkami v oblasti.

Dopad konfliktů na civilní obyvatelstvo si žáci uvědomí po vyplnění krátkého dotazníku na téma „Civilisté jako účastníci konfliktů.“ (staženo a přeloženo ze stránek <http://teachunicef.org/>). Žáci sami odhadují počet civilních obětí moderních konfliktů, míru zapojení dětí do samotných bojů... Odpovědi společně zkontrolujeme a diskutujeme o tom, která informace byla nejvíce překvapující.

6. Poté se žáci opět rozdělí do menších skupin (3-4 členové), v nichž si přečtou text věnovaný strategii OSN (UNICEF) v konkrétní krizové oblasti. Potřebná fakta můžeme nalézt na stránkách UNICEF:

http://www.teachunicef.org/sites/default/files/documents/units-lesson-plans/Martha_Grades_9_to_12_Final.pdf

Jako příklad rizikových oblastí mohou posloužit Kolumbie a Libanon (viz příloha). Polovina třídy tak studuje situaci v Latinské Americe, druhá polovina pak problémy Blízkého a Středního východu.

Prvním úkolem je propojit obecné nástroje pomoci UNICEF (jejichž suchým výčtem začíná rozdaný text) s konkrétními

příklady realizovaných kroků v analyzovaných zemích.

7. V debatě se žáci zamyslí nad tím, jestli by případně na místě UNICEF změnili pořadí provedených opatření a proč, která z nich se jim zdají efektivní a na čem by naopak na místě OSN ušetřili. V některých případech mohlo dojít k neracionálnímu vynaložení veřejných prostředků.

Na závěr zkusí učitel společně s žáky navrhnout další, alternativní programy pro zkoumané rizikové regiony.

Seznam příloh

Přílohy:

Soubor Word s komplexními popisy aktivit - texty pro představitele jednotlivých států jednajících o svatbách dětí, test znalostí týkající se dopadů moderních konfliktů na civilisty, text o situaci v Kolumbii a Libanonu.

Informace byly získány a přeloženy z těchto otevřených zdrojů (webových stránek):

<http://education-resources.wikispaces.com/Quick+%26+Easy+Model+UN+Simulation>

http://www.teachunicef.org/sites/default/files/documents/units-lesson-plans/Martha_Grades_9_to_12_Final.pdf

**Autor
lekce,
škola
(případně
zdroje)**

Mgr. Veronika Valachová, Gymnázium Moravský Krumlov

Práce se zdroji:

http://www.teachunicef.org/sites/default/files/documents/units-lesson-plans/Martha_Grades_9_to_12_Final.pdf

<http://education-resources.wikispaces.com/Quick+%26+Easy+Model+UN+Simulation>

Závěrečná sebereflexe učitele

(následuje po odučení učební jednotky)

**Co se mi
osvědčilo
během
vyučování**

Skupinová práce obecně vyvolá větší zájem studentů než frontální výklad, a nejinak tomu bylo v tomto případě. Studenti se v dané hodině snažili vžít do svých rolí, např. představitelů daného státu a trvali na „svých“ stanoviscích. Dokonce jsme si na přání studentů společně zjišťovali i podrobnější fakta o „neznámých státech“ (Čad, Bangladéš), jejich přesné poloze, společenském zřízení a ekonomické situaci.

Jednání simulovaného Valného shromáždění bylo věrohodné, dokonce jsme mohli i demonstrovat, že při jednáních často jde více o vzájemné vztahy, národní čest a pomstu než o obsah projednávané věci. Studenti praktikovali realistickou strategii „něco za něco“ (nehlasovali jste pro naši rezoluci, tak my potopíme tu vaši bez ohledu na obsah, podpořili jste finančně Bangladéš, tak musíte dát minimálně stejný objem financí i Čadu...) atd.

Při projednávání programů UNICEF zas studenti byli velmi dobře schopni vytvořit pořadí priorit regionu a shodnout se na případné redukci některých programů, event. posílení jiných.

**S jakými
obtížemi jsem
se během
vyučování
setkal/a.**

Pro druhou aktivitu bych zřejmě volila trochu jinou metodiku. Pouhá analýza textů popisující situaci ve 2 zemích nebyla pro studenty tak zábavná a diskuse nebyla tak živá, jak bych si přála.

**Co bych příště
udělal/a jinak
(jak bych
upravil/a tuto
přípravu).**

V druhé aktivitě bych se zaměřila na analýzu problémů v regionu, o kterém se aktuálně na veřejnosti mluví (dnes např. Sýrie). Zkusila bych najít video mapující problémy dané oblasti (starší studenti jsou většinou schopni sledovat i videa v anglickém jazyce). Určitě se ale budu i nadále inspirovat náměty z oficiální stránky TeachUNICEF, kde je možné nalézt i materiály dotýkající se nejsoučasnějšího dění. (<http://www.teachunicef.org/teaching-materials/topic/armed-conflict>).

Jednání ve Valném shromáždění: Dětské svatby

V únoru 2010 zažil parlament v Jemenu (bývalá britská kolonie na Arabském poloostrově) zvláštní demonstraci. Před dveřmi parlamentní budovy se shromáždilo asi tisíc dětí a všechny hlasitě požadovaly, aby Jemen uzákonil minimální hranici pro vstup do manželství, hranici 18 let. V současnosti v této oblasti neexistují v Jemenu žádná pravidla a téměř polovina dívek je donucena se vdát před dovršením plnoletosti. Demonstrující děti provolávaly jméno desetileté Nujood Ali, která se nevzdala a zvítězila. Její rodina jí sice vnutila manžela, násilnického muže ve věku kolem 30 let, ale Nujood se nehodlala se svým osudem smířit. Po svatbě velmi trpěla-její nový manžel jí nejprve zakázal chodit do školy a pak ji začal pohlavně zneužívat, bít a týrat. Nujood sebrala odvalu, a od tyrana utekla. Narazila na chápavého soudce, který její manželství rozvedl. Většina dívek nemá takové štěstí a mnohé vesnické děti ani nevědí, že je rozvod v Jemenu už uzákoněn. Nujood o svém životě napsala knížku a chce inspirovat další dívky, je ale otázka, kolik z nich si bude moci její svědectví přečíst.

Svatby dětí jsou i dnes rozšířené především v konzervativních a hluboce tradičních společnostech, kde lidé více naslouchají náboženským vůdcům než řeči zákonů nebo mezinárodních úmluv. Někdy rodiče dostávají za dětskou nevěstu slušně zapláceno, ale v některých případech rodiče prodají své dítě manželovi jen za trochu jídla nebo oblečení. Do nucených sňatků jsou zpravidla nuceny dívky, i když se můžeme setkat i s nezletilými, nedobrovolnými ženichy (ale jen zřídka).

Téměř všechny státy ve svých zákonech stanovily minimální věk pro vstup do manželského svazku. Ale tyto psané zákony nemají žádný vliv na praxi v zaostalých nebo odlehlých regionech. Malé nevěsty jsou zpravidla dotlačeny k předčasným těhotenstvím, k tomu, aby od dvanácti nebo třinácti let téměř každý rok porodily potomka. Je důležité mít hodně dětí, protože v rozvojových zemích stát lidem nevyplácí žádné důchody a lidé neschopní práce se tak stávají zcela závislí na finanční podpoře od svých synů a dcer.

V roce 1979 OSN přijalo Úmluvu zakazující veškerou diskriminaci žen. Tato konvence přímo zakazuje nucené sňatky a prohlašuje, že veškerá manželství mezi dětmi jsou ilegální. Technicky úmluva platí, ale mnohé státy si nedělají hlavu s jejím vynucováním. Přitom ji podepsaly všechny země s výjimkou Spojených států amerických, Somálska, Iránu, Kataru, Súdánu, Tonga a menších ostrovních států. Podobně Úmluva o právech dětí (1989) je poměrně striktní, ale bez účinku.

Valné shromáždění by rádo přijalo novou rezoluci, která by snad měla mít i smysl. Rezoluce by měla respektovat odlišné kulturní tradice jednotlivých regionů světa. Měla by obsahovat konkrétní návrhy, jak zlepšit ekonomické postavení dívek a žen a jejich vzdělání. Měla by se taky zmiňovat o konkrétních mechanismech kontroly závazků jednotlivých členských států.

Proč jsou v některých regionech světa desetileté i mladší dívky nuceny uzavírat manželství se staršími muži? Jaké negativní důsledky (alespoň 4) může taková praxe mít?

Bangladéš (Asie)

Bangladéš je chudý stát, velmi mnoho obyvatel žije pod hranicí chudoby (vydělají si méně než 1,25 dolaru denně). Dětské sňatky jsou zde běžné, rodiče si tímto způsobem vydělávají a děvčata tak velmi brzy končí školní docházku a odchází ke svému majiteli- manželovi. Bangladéšská vláda ale tento model nepodporuje. Je naopak ochota hlasovat pro rezoluci, která povede k eliminaci dětských svateb. Zároveň Bangladéš upozorňuje na to, že se neobejde bez mezinárodní pomoci a že od mezinárodního společenství potřebuje získat peníze (v dostatečném množství) na školství a dětské zdravotnictví.

Bulharsko

Bulharsko je na evropské poměry chudá země. Část bulharské společnosti, především Romové, praktikuje svatby mezi dětmi. Je to považováno za kulturní tradici, a vláda s touto praxí moc nenadělá. Bulharsko by proto rádo přijalo rezoluci, ve které se jednotlivé státy zaváží respektovat kulturu svých obyvatel či národnostních menšin (Bulharsko nechce násilně zasahovat proti místním zvyklostem). Zároveň by součástí rezoluce mohl být příslib vyšších prostředků na vzdělání, dětské zdravotnictví atd., protože s růstem bohatství jednotlivých společností bude svateb nezletilých pravděpodobně ubývat.

Čad (Afrika)

Čad je jednou z nejchudších zemí světa a vláda kontroluje dění jen na malé části území tohoto státu. Dětské nevěsty jsou pokládány za něco přirozeného, protože výrazně patriarchální společnost zastává názor, že dívky beztak nejsou stejně hodnotné jako muži. Čadské úřady věří, že sňatky dětí jsou běžnou součástí místní kultury, do této věci by se nemělo zasahovat a navíc vláda je slabá a bez autority, takže by stejně nic nesvedla. Čad bude hlasovat proti jakémukoliv textu, který by zakázal svatby dětí nebo který by třeba jen kritizoval vlády za to, že s tímto problémem nic nedělají.

Saudská Arábie

Saudská Arábie jako jedna z mála zemí nepřijala žádnou věkovou hranici pro vstup do manželství. Vláda dětské sňatky respektuje a místní obyvatelstvo upřímně nechápe, proč by někomu měly vadit. Na mezinárodní úrovni Saudové argumentují, že je věcí každého státu, jak si upraví podmínky vzniku manželství. Některé země si dají podmínku plnoletosti, jiné ne. Kritici upřímně nepochopili, jak důležitá je kultura a jak je jí potřeba chránit. Rezoluce by měla vyzvednout důležitost tradic, jejich smysl a nezávislost jednotlivých zemí.

Slovensko

Slovenská republika odsuzuje nucené dětské sňatky a připomíná, že jde i podle dřívějších úmluv o porušování základních lidských práv. OSN by měla tuto praktiku jednoznačně zakázat a rozhodně bychom neměli ustupovat nějakým tradicím či jiným argumentům, když je v sázce zdraví a kvalita života dětí. Slovensko je nicméně ochotno navýšit prostředky, poslat více peněz na vzdělávání rozvojových zemím. Nejdůležitější je zvýšit vzdělanost dívek, protože pak nebude tak snadné je vykořisťovat a budou se schopné samostatně uživit.

USA

Spojené státy jasně odsuzují dětské sňatky. Jejich zástupce bude hlasovat jen pro takovou rezoluci, která bude nekompromisní a zneužívání dětí jednoznačně odsoudí. Zároveň USA prohlašují, že jsou ochotné finančně pomoci těm zemím, které prokáží, že proti dětským sňatkům zakročují a postupně je eliminují. Peníze dostanou také neziskové organizace, které budou vzdělávat děti i dospělé ženy v rozvojovém světě. Kompromisy v této otázce nepřipadají v úvahu.

UNICEF a děti ve válkách

Odpovězte podle svého uvážení na otázky. Po společné kontrole si poznamenejte, který údaj vás nejvíce překvapil.

http://teachunicef.org/sites/default/files/sites/default/files/units/Martha_Grades_9_to_12_Final.pdf

Co jste věděli o dětech v ozbrojených konfliktech?

1. Kolik procent z obětí první světové války byli civilisté?
a. 15% b. 50% c. 90%
  2. Kolik procent obětí tvoří civilisté v současných válkách?
a. 15% b. 50% c. 90%
  3. Jaké je procentuální zastoupení dětí mezi civilními oběťmi válek v aktuálních konfliktech?
a. 15% b. 50% c. 90%
  4. Kolik dětí (přibližně) slouží v současnosti v armádě?
a. 100 000 b. 300 000 c. 750 000
  5. Kolik dětí v posledních deseti letech zahynulo v důsledku válečných operací?
a. 500,000 b. 1 milion c. 2 milióny
  6. Kolik dětí muselo v důsledku válečných operací v posledních deseti letech opustit svůj domov?
a. 2 milióny b. 8 milionů c. 20 milionů
-
1. a 15%
  2. c. 90%
  3. b. 50%
  4. b. 300,000
  5. c. 2 milion
  6. c. 20 million

Rozdělte se do menších skupin a přečtěte si text o situaci ve vybrané zemi.

Která opatření z následujícího seznamu UNICEF na místě použila? Ilustrujte pomocí konkrétního příkladu. V jakém pořadí (pořadí priorit) by podle vás měla být jednotlivá opatření realizována a proč?

Spolupráce s vládou- Zajištění základních životních potřeb- Zlepšení zdravotní péče- Přístup k vodě a sanitaci- Podpora vzdělávání- Programy zaměřené na psychosociální pomoc -Péče o sirotky- Zvyšování znalostí o nášlapných minách, prevence zranění- Speciální pomoc pro děti se zdravotními postiženími- Rekreace pro děti traumatizované válečnými událostmi- Spojování rodin (když na sebe členové rodiny ztratí kontakt)

Kolumbie

V jihoamerické Kolumbii již čtyřicet let probíhá konflikt, v němž na jedné straně stojí vládní jednotky a proti nim povstalci, kteří prostředky pro svůj boj často získávají z obchodu s drogami.

Konflikt si již vyžádal mnoho obětí. V posledních patnácti letech muselo v důsledku bojů za svého domova uprchnout až tři miliony lidí, z nichž 75% byly ženy a děti. Tito uprchlíci se jen těžko dostávají k pitné vodě, nemají přístup k základní zdravotní péči a ke vzdělání.

Kolumbijské zákony zakazují, aby do armády byly verbovány děti mladší 18 let. Realita je ale jiná- v jednotkách národní obrany působí 6-7 tisíc dětí. Velký problém představují také nášlapné miny, které každý den způsobí v průměru smrt tří lidí. Miny jsou rozmístěny mimo válečné území, často se skrývají na pozemcích škol, u vodních nádrží a na vesnických cestách.

UNICEF na místě poskytuje okamžitou pomoc tisícovkám lidí ohroženým násilím. Distribuovala potravinové balíčky a zajišťovala přesídlencům provizorní bydlení.

V postižených oblastech zaměstnanci UNICEF pomáhají s opravami poničených vodovodů a vodáren, v místech s vysokou koncentrací uprchlíků UNICEF buduje nová sanitační (toalety, koupelny) zařízení.

Téměř 19 000 mladých lidí již mělo prospěch z programu zaměřeného na prevenci zapojení dětí do ozbrojeného konfliktu. UNICEF bývalým dětským vojákům z oblastí s největším počtem nezletilých rekrutů nabízí právní pomoc, ubytování, podílí se na zprovoznění vzdělávacích a rekvalifikačních center, na fungování pracovního poradenství.

Velkou zásluhu má UNICEF na zlepšení školství. Nové školy vyrostly v regionech, kam míří proud dětských uprchlíků, kteří prozatím neměli šanci se někde formálně vzdělat. Učitelé v celé zemi byli navíc proškoleni v tom, jakým způsobem poskytovat psychologickou pomoc dětem traumatizovaným válkou. Prozatím této pomoci využilo asi 15 000 dětí. Desítky tisíc dětí absolvovaly vzdělávání připravené pracovníky UNICEF a dozvěděly se tak, jak se vyhnout zraněním způsobenými nášlapnými minami.

Rozdělte se do menších skupin a přečtěte si text o situaci ve vybrané zemi.

Která opatření z následujícího seznamu UNICEF na místě použila? Ilustrujte pomocí konkrétního příkladu. V jakém pořadí (pořadí priorit) by podle vás měla být jednotlivá opatření realizována a proč?

Spolupráce s vládou- Zajištění základních životních potřeb- Zlepšení zdravotní péče- Přístup k vodě a sanitaci- Podpora vzdělávání- Programy zaměřené na psychosociální pomoc -Péče o sirotky- Zvyšování znalostí o nálezitelných minách, prevence zranění- Speciální pomoc pro děti se zdravotními postiženími- Rekreační programy pro děti traumatizované válečnými událostmi- Spojování rodin (když na sebe členové rodiny ztratí kontakt)

Libanon

V létě 2006 vypukla válka mezi Izraelem a Libanem, v jejímž průběhu na území Libanonu došlo k humanitární katastrofě. Dětský fond OSN (UNICEF) byl na místě a postiženým libanonským rodinám distribuoval první pomoc. Rodiny dostaly hygienický balíček, pokrývky, zásoby mýdla, nádoby na vodu, postelové matrace.

UNICEF také koordinoval snahy o zajištění přístupu k pitné vodě a sanitaci. Bylo rozdáno mnoho litrů balené vody a tabletek na vyčištění zanešených vodních zdrojů. Celý systém byl tak poškozen, že balené vody nestačily a UNICEF musel v některých oblastech instalovat tankery s pitnou vodou, které pak mohli místní lidé využívat.

V uprchlických táborech nastala kritická situace a bylo nutné zajistit základní zdravotnickou pomoc. Dětský fond OSN zodpovídal za přísun základních léků a zahájil také kampaň, během které byly děti v táborech naočkovány proti spalničkám. Rodiny měly k dispozici potravinové doplňky.

Velmi mnoho dětí skončilo v přeplněných stanech provizorních táborů a přišlo tak o možnost jakkoliv smysluplně trávit svůj „volný čas.“ Z toho důvodu UNICEF financoval stavbu jednoduchých dětských hřišť a rekreačních míst.

Do vyhlášení příměří bylo zničeno téměř 50 škol a 300 dalších škol bylo vážně stavebně poškozeno. UNICEF udělal vše pro to, aby výuka dětí nemusela být přerušena, nebo jen na nezbytně nutnou dobu. Do měst i vesnic tak Dětský fond přivázel učební materiály a peněžitou pomoc, jejímž účelem byla oprava a úklid v poškozených školních budovách. Je velmi důležité, aby školní vyučování pokračovalo, protože to dětem dává pocit, že žijí alespoň trochu normálně. Požadavky školní výuky je chrání před vznikem psychických potíží. Opravené školy mohou sloužit i jako přechodné ubytování pro ty, kteří přišli o střechu nad hlavou.

OSN dohlíží i na vznik a činnost podpůrných skupin. Hlavním cílem těchto skupin je psychicky pomoci dětem, které ztratily rodiče nebo jiného rodinného příslušníka. Děti se mohou například věnovat sportovním nebo uměleckým aktivitám a tak se vyrovnávat se situací ztráty. Ve skupinách je možné identifikovat děti, které budou potřebovat ještě další pomoc.

Ve spolupráci s nevládními organizacemi zahájil UNICEF osvětové akce mající za cíl seznámit obyvatele zasažených regionů s tím, jak se vyhnout riziku vážného zranění v důsledku neopatrného zacházení s nevybuchlou municí nebo v důsledku šlápnutí na minu.

